

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра українського прикладного мовознавства

Затверджено
на засіданні катедри українського
прикладного мовознавства
філологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 30.08.2024)

Завідувач кафедри   Ірина КОЧАН

Силабус навчальної дисципліни
“Українська мова за професійним спрямуванням”,
що викладається в межах ОПП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Силабус курсу
“Українська мова за професійним спрямуванням”
2024/2025 навчального року

Назва курсу	Українська мова за професійним спрямуванням
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, економічний факультет, проспект Свободи, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра українського прикладного мовознавства, 233 авд.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 Управління та адміністрування 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Викладачі курсу	доц. Чучвара А., доц. Слободзяник О.
Контактна інформація викладачів	adriana.chuchvara@lnu.edu.ua olena.slobodzyanyk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій / практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайнві консультації через платформу Zoom. Для погодження часу консультацій слід писати на корпоративну електронну пошту викладача або телефонувати.
Інформація про курс	Курс “Українська мова за професійним спрямуванням” призначений для студентів Львівського національного університету імені Івана Франка другого року навчання як нормативна дисципліна. Курс є частиною загальноуніверситетського комплексу гуманітарних дисциплін, сприяє формуванню комунікативної компетентності фахівця (українською мовою) в усіх сферах реалізації, виробленню правильної мотивації до вивчення усіх курсів, що входять до переліку обраного напрямку, з практичним усвідомленим застосування мовленнєвих знань, умінь, навичок.
Коротка анотація курсу	Курс спрямований на розвиток і вдосконалення компетенції спілкуватися українською мовою у майбутній професійній сфері; формувати навички культури мовлення (усні і писемні) з урахуванням особливостей найбільш доречного функціонального стилю мовлення та відповідно до норм сучасної української літературної мови. Теоретичні знання і практичні навички реалізації сучасних мовних норм (зокрема лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних) у професійній сфері (передусім стосується наукового й офіційно-ділового стилю) сприяють формуванню комунікативної поведінки фахівця, зокрема успішній комунікації та досягненні мети спілкування.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – сформувати у студентів засобами української мови лінгвістичну основу для виконання професійної діяльності з урахуванням сучасного комунікативного простору (безпосереднє, опосередковане спілкування у всіх формах і жанрах реалізації).
Література для вивчення дисципліни	Основна <i>Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської : навч. посіб. Львів, 2017. 304 с.</i> <i>Боярчук О. С. Лексика і фразеологія української ділової мови у словниках ХХ – початку ХХІ</i>

століть : монографія. Київ : Наукова думка, 2023. 288 с.

Булик-Верхола С. З. Основи термінознавства : навч. посіб. / С. З. Булик-Верхола, Г. В. Наконечна, Ю. В. Теглівець. Львів, 2013. 160 с.

Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Ін-т укр. мови НАН України. Київ : КММ, 2014. 124 с.

Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. / М. І. Пентилюк, І. І. Маруніч, І. В. Гайдаєнко. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 224 с.

Довжук І. В. Історія документознавства : навч.-метод. посіб. Переяслав : Домбровська Я. М., 2020. 149 с.

Доценко О. Л. Історія мови українського справочинства : навч. посіб. Вид. 2-е, допов. / за ред. С. М. Гусарова. Київ : Альфа Реклама, 2010. 300 с.

Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Бабич. Чернівці, 2014. 556 с.

Куньч З. Риторика : підручник / З. Куньч, Г. Городиловська, І. Шмілик. 2-е вид., допов. Львів, 2018. 496 с.

Мацюк З. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. Київ, 2012. 352 с.

Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ, 2007. 360 с.

Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 7-е вид., зі змін. та допов. Львів, 2023. 440 с.

Підгурська В., Голубовська І. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Житомир, 2022. 192 с.

Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради. Київ, 2011. 272 с.

Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001. 224 с.

Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації : навч. посіб. Київ, 2003. 255 с.

Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія / П. Селігей; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : ВД “Києво-Могилянська академія”, 2016. 627 с.

Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. 2-е вид., стер. Київ : Альма-матер, 2012. 216 с.

Стахів М. Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. Київ, 2008. 245 с.

Ткаченко О. Українська мова: сьогодення й історична перспектива. Київ : Наукова думка, 2014. 511 с.

Українська мова за професійним спрямуванням. Практикум. Навчальний посібник. 2-е вид., стер. / за ред. Т. В. Симоненко. Київ : ВЦ “Академія”, 2012. 272 с. (Серія “Альма-матер”).

Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 328 с.

Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду / за ред. Л. Масенко. Київ, 2005. 399 с.

Український правопис. Київ : Наук. думка, 2019. 390, [1] с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.ppravopys-2019.pdf>

Фаріон І. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ, 2017. 256 с.

Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.

Ющук І. П. Практичний довідник з українського правопису. Київ, 2020. 128 с.

Словники, довідники, стандарти

Вебсловник жіночих назв української мови / укл. Олена Синчак. Львів, 2022. URL: <https://r2u.org.ua/>

Волощак М. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання. За матеріалами засобів масової інформації. 2-е доп. вид. Київ : Вид. центр “Просвіта”, 2003. 160 с.

Головащук С. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ, 2004. 448 с.

Гринчишин Д. Г., Сербенська О. А. Словник паронімів української мови. Київ, 1986. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004880>

Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови. Львів, 1996. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002859

Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни. Донецьк : у 4 т. Т. 1. Донецьк : ДонНУ, 2012. 402 с.; Т. 2. 350 с.; Т. 3. 426 с. Т. 4. 388 с.

Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : “Українська

книга”, 2000. 480 с.
Мельничук О. С. Словник іншомовних слів. 1-е вид. Київ : “Українська радянська енциклопедія”, 1974. 865 с.
Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Київ, 2017. URL: <http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2018/ДСТУ%208302%20повний.pdf>
Національний стандарт України. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. ДСТУ 4163:2020. Чинний від 01 вересня 2021 р. URL: <http://www.kdu.edu.ua/Documents/DSTU41632020v1.pdf>
Новий словник іншомовних слів / Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом’як, А. А. Дем’янюк ; за ред. Л. І. Шевченко. Київ : Арій, 2007. 1480 с.
Полюга Л. М. Повний словник антонімів української мови. Київ : Довіра, 2006. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000410
Полюга Л. М. Словник синонімів української мови. Київ : Довіра, 2006. 477 с.
Ресстр репресованих слів (авторка – Оріся Демська-Кульчицька). URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Linguistics/rejestr.html>
Різників О. Одноримки. Словник омонімів та чужослів. Вид. 2-е, доп. і перероб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 408 с.
Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 68 с.
Синчак О. Абетка фемінітивів. Спецпроект “По той бік гендеру”. [Дата оновлення: 07.11.2022]. URL: <https://behindthenews.ua/spetsproiekti/po-toy-bik-genderu/abetka-feminitiviy-358/>
Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія / М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Страшкевич. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. XVI, 248 с. Репринт з видання 1930 р. (Серія “Словникова спадщина України”).
Словник іншомовних слів / уклад.: С. Морозов, Л. Шкарапута. Київ, 2000. 680 с. URL: <https://archive.org/details/slovninshomovn/page/511/mode/2up>
Словник паронімів української мови / упоряд. О. Сербенська. Львів : Апріорі, 2022. 392 с.
Словник української мови: в 11 т., ред. І. К. Білодід, Київ 1970–1980.
Словник української мови online: у 20 т., т. 1–15 (А-П’ЯТЬ), Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2015–2025. URL: <https://sum20ua.com>
Українська мова. Енциклопедія. Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. 752 с. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmoiva/um.htm>
Український лінгвістичний портал “Словники України” on-line. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>
Фразеологія ділової мови / уложили: В Підмогильний, Є. Плужник. Київ : Час, 1926. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pidmohylnyi/Frazeolohiia_dilovoi_movy.djvu

Закони України

Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Рішення Конституційного Суду України № 10-рп/1999 від 14.12.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99#Text>

Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки : Закон України № 317-VIII від 9 квітня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/317-19#Text>

Про освіту : Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України № 2704-VIII від 25.04.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії : Закон України № 3005-IX від 21.03.2023.

	<p>URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3005-20#Text</p> <p>Про застосування англійської мови в Україні : Закон України № 3760-IX від 04.06.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-IX#Text</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-джерела</p> <p>URL: https://ukr-mova.in.ua (Освітній проєкт “Мова – ДНК нації”) URL: https://goroh.pp.ua (“Горох”. Українська публічна електронна бібліотека) URL: https://www.bbc.co.uk/blogs/ukrainian/ponomariv/2442 (Блог професора Олександра Пономарева) URL: www.mova.info (Лінгвістичний портал “Мова”) URL: https://language-policy.info/ (Портал мовної політики) URL: https://slovotvir.org.ua/ (“Словотвір”. Майданчик для перекладів запозичених слів) URL: https://uacorpus.org/ (“ГРАК”. Генеральний регіонально анотований корпус української мови). Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК) / М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко, Т. Ніколаєнко та ін. Київ, Львів, Єна, 2017–2023.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (четвертий)
Обсяг курсу	Українська мова за професійним спрямуванням Загальний обсяг 90 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять і 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - специфіку усного українського професійного мовлення та елементи риторики; - особливості лексики, фразеології, термінології, граматичних засобів української мови за фаховим спрямуванням; - типи лексикографічних праць, специфіку фахових словників; - норми сучасної української літературної мови та особливості їх реалізації в системі усного та писемного фахового мовлення; - правила мовленнєвого етикету; - актуальні нормативно-правові акти, які регламентують статус української мови як державної <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати знання орфоепічних та акцентуаційних правил, риторичних законів для реалізації різних жанрів усного професійного мовлення; - характеризувати словниковий склад української літературної мови, уживати нормативні лексичні засоби, фразеологічні одиниці у фаховому мовленні; - використовувати лексикографічні джерела української мови відповідно до потреб професійного спілкування; - творити тексти в межах різних видів і жанрів усного та писемного фахового українського мовлення; - дотримуватися правил мовленнєвого етикету відповідно до ситуацій та тональностей фахового спілкування.
Ключові слова	УМПС, система мови, мовна норма, комунікативна компетенція, професійне спілкування, мовленнєві навички, державна мова, національна мова.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із сучасної

	української літературної мови; знання історії української мови, її функціональних стилів, лексичного та фразеологічного багатства, вміння послуговуватися різноманітними словниками.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення, навчальний модуль тощо. Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення та наведення прикладів за темою лекції, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. Семінарське заняття: доповідь, відповідь, обговорення; презентація результатів дослідження.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, доступ до інтернету.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • усний виступ: 10%; максимальна кількість балів 10; • документи: 10%; максимальна кількість балів 10; • 1 модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; <ul style="list-style-type: none"> • Підсумкова максимальна кількість балів 100. <p>Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до модулів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мета і завдання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст, структура. 2. Мова як суспільне явище. Основні функції мови. 3. Місце української мови серед інших мов світу. 4. Українська мова: походження та основні етапи розвитку. Лінгвоцид. 5. Тенденції розвитку української літературної мови на сучасному етапі. 6. Українська національна та літературна мова. Ознаки літературної мови. 7. Поняття мовної норми, її види (мовні норми проілюструйте прикладами). 8. Поняття “мовний стиль”. Основні параметри функціональних стилів. 9. Ознаки наукового та офіційно-ділового стилів як функціональних виявів фахового мовлення 10. Усна і писемна форма професійного мовлення їхні диференційні ознаки та використання. 11. Культура мови та культура мовлення. Загальні вимоги до культури усного професійного мовлення. 12. Акцентуаційні норми сучасної української літературної мови. 13. Норми літературної вимови (орфоепічні норми). Засоби милозвучності (евфонії). 14. Характеристика жанрів публічного монологічного мовлення (доповідь, промова, виступ, повідомлення). 15. Риторичні вміння і навички – запорука успішного усного фахового мовлення. Мистецтво оратора. Публічний виступ. 16. Український мовленнєвий етикет у професійному спілкуванні, його види. Тональності спілкування. 17. Лексичні норми мови професійного спілкування. Плеоназм і тавтологія як порушення норм культури ділового мовлення. 18. Лексика української мови за походженням. Активна і пасивна лексика української мови (застарілі слова (історизми, архаїзми) та неологізми). 19. Професійна лексика. Термін у системі професійного мовлення. Основні ознаки, способи творення. 20. Системні відношення слів: синонімія, антонімія, паронімія. 21. Фразеологія фахової мови.

	<p>22. Українська лексикографія. Сучасні Фахові словники та довідники.</p> <p>23. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням.</p> <p>24. Нормативність вживання іменникових форм у фаховому мовленні.</p> <p>25. Нормативність творення та вживання форм ступенів порівняння прикметників у фаховій мові (навести приклади помилок щодо творення форм ступенів порівняння).</p> <p>26. Числівник. Розряди за значенням. Типові помилки у відмінюванні. Поєднання числівників з іменниками.</p> <p>27. Займенник у фаховому мовленні.</p> <p>28. Уживання дієслівних форм. Типові помилки.</p> <p>29. Синтаксичні норми мови професійного спілкування.</p> <p>30. Порядок слів у реченні.</p> <p>31. Словосполучення. Складні випадки керування.</p> <p>32. Правильність побудови простих / складних речень (порядок слів, координація присудка з підметом).</p> <p>33. Правильність вживання компонентів ускладненого простого речення (однорідні члени, вставні звороти та ін.).</p> <p>34. Паралельні синтаксичні конструкції, умови їх взаємозаміни.</p> <p>35. Типові порушення синтаксичних норм.</p> <p>36. Документ як основний вид писемного ділового мовлення, його функції. Основні вимоги до документа.</p> <p>37. Класифікація сучасних документів.</p> <p>38. Основні реквізити, їх характеристика, норми дотримання (Дата. Адресат. Підпис. Печатка).</p> <p>39. Текст як основний реквізит документа. Найважливіші елементи структури тексту документа.</p> <p>40. Загальні вимоги до складання та оформлення документів (способи оформлення сторінки, системи нумерації, правила рубрикації тексту).</p> <p>41. Особливості мови ділових паперів, засоби стандартизації мови (канцеляризми і кліше).</p> <p>42. Науковий текст: особливості, види, функції. Культура читання наукового тексту.</p> <p>43. Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація.</p> <p>44. Правила бібліографічного опису та оформлення покликань.</p> <p>45. Правила оформлення сучасних ділових паперів (заява, автобіографія, резюме, характеристика, розписка, доручення, пояснювальна записка, протокол, витяг з протоколу).</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 / 2	<p>Українська мова за професійним спрямуванням у системі літературної мови.</p> <p>Мета і завдання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст та структура. Мова як суспільне явище, функції мови. Поняття національної (літературна мова і діалекти), державної, рідної мови. З історії становлення та розвитку української мови. Сучасна мовна ситуація. Мовна політика: нормативно-правові засади функціонування української мови (аналітичний огляд мовного законодавства). Українська літературна мова, її основні ознаки (мовна норма, стиль). Правописні зміни.</p>	лекція	<p><i>Культура фахового мовлення</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Бабич. Чернівці, 2014. 556 с.</p> <p><i>Микитюк О.</i> Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 7-е вид., зі змін. та допов. Львів, 2023. 440 с.</p> <p><i>Підгурська В., Голубовська І.</i> Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Житомир, 2022. 192 с.</p> <p><i>Тищенко К.</i> Всеслов'янськість мови українців. Правда про походження української мови: спеціальний проект. <i>Український тиждень</i>. 2012. № 39 (256). С. 22–64.</p> <p><i>Ткаченко О.</i> Українська мова: сьогодення й історична перспектива. Київ : Наукова думка, 2014. 511 с.</p> <p><i>Українська мова за професійним спрямуванням.</i> Навчальний посібник-практикум /</p>		упродовж семестру

			<p>Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 328 с.</p> <p><i>Фаріон І.</i> Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ, 2017. 256 с.</p> <p><i>Шевчук С.</i> Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.</p> <p><i>Ющук І. П.</i> Практичний довідник з українського правопису. Київ, 2020. 128 с.</p>		
2 / 2	Українська мова у професійному спілкуванні: ознаки, функції, норми.	практичне заняття		<p>1. Ознайомтеся з історією заборон української мови. Опрацюйте статтю з Вікіпедії: “Хронологія утисків української мови”. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Хронологія_утисків_української_мови. З’ясуйте, у якій зі сфер і чому була найбільша кількість таких утисків?</p> <p>2. Прочитайте Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (далі – Закон). URL: https://mva.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/zabezpechennya-funktsionuvannya-ukrainskoi-movi-vid-25042019-2704-viii.pdf Сформулюйте відповіді на запитання. Які завдання Закону?</p>	упродовж семестру

				<p>Перелічіть сфери функціонування української мови як державної. Що таке <i>Національна комісія зі стандартів державної мови</i>? Якими є функції <i>Уповноваженого із захисту державної мови</i>? Які дії мовців, на вашу думку, можна кваліфікувати як публічне приниження чи зневажання державної мови? Якою є міра відповідальності для порушників Закону?</p> <p>3. Ознайомтеся із Законом України “Про застосування англійської мови в Україні” (від 4 червня 2024 р.). Який статус англійської мови в Україні? URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-IX#Text</p> <p>4. Ознайомтеся з новими правилами українського правопису. Наведіть приклади запропонованих змін. Про основні зміни читайте тут. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf</p> <p>5. Виявіть порушення мовних норм у запропонованих текстах і прокоментуйте їх.</p>	
3 / 2	<p>Усне спілкування у професійній діяльності.</p> <p>Стили професійного мовлення. Культура мови і культура мовлення (комунікативні ознаки). Суржик. Специфіка усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.).</p>	лекція	<p><i>Антисуржик</i>. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської : навч. посіб. Львів, 2017. 304 с.</p> <p><i>Культура слова: Мовностилістичні поради</i> / О. Пономарів. Київ, 2011, 272 с.</p>		упродовж семестру

	<p>Засоби милозвучності української мови. Орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови.</p>		<p><i>Культура фахового мовлення</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Бабич. Чернівці, 2014. 556 с.</p> <p><i>Мацюк З. Українська мова професійного спілкування</i> : навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. Київ, 2012. 352 с.</p> <p><i>Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування</i>. Львів, 2001. 224 с.</p> <p><i>Стахів М. Український комунікативний етикет</i> : навч.-метод. посіб. Київ, 2008. 245 с.</p> <p><i>Фаріон І. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання)</i> : [посібник]. Івано-Франківськ, 2017. 256 с.</p> <p><i>Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням</i> : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.</p>		
4 / 2	<p>Стилі професійного спілкування. Особливості усного мовлення.</p>	<p>практичне заняття</p>		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>1. З'ясуйте значення понять: <i>культура мислення, культура мовлення, культура поведінки, культура професійного спілкування, правила етикету, мовленнєвий етикет, нетикет, мовленнєва помилка.</i></p> <p>2. Наведіть приклади текстів, які демонструють усі підстилі офіційно-ділового стилю української мови. Відповідь обґрунтуйте.</p>	<p>упродовж семестру</p>

				<p>3. Наведіть приклади текстів із економічної фахової літератури, які демонструють усі підстилі наукового стилю української мови. Відповідь обґрунтуйте.</p> <p>4. Виправте тексти відповідно до правил дотримання милозвучності.</p>	
5 / 2	<p>Нормативні аспекти усної професійної комунікації.</p> <p>Особливості усного спілкування у професійній сфері (мовні та позамовні параметри). Види професійного мовлення. Співбесіда з роботодавцем. Український мовленнєвий етикет (етикет телефонної розмови та онлайн-спілкування).</p>	лекція	<p><i>Куньч З.</i> Риторика : підручник / З. Куньч, Г. Городиловська, І. Шмілик. 2-е вид., допов. Львів, 2018. 496 с.</p> <p><i>Радевич-Винницький Я.</i> Етикет і культура спілкування. Львів, 2001. 224 с.</p> <p><i>Сагач Г. М.</i> Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації : навч. посіб. Київ, 2003. 255 с.</p> <p><i>Стахів М.</i> Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. Київ, 2008. 245 с.</p> <p><i>TED. The most popular talks of all time.</i> URL: https://www.ted.com/playlists/171/the_most_popular_talks_of_all</p>		упродовж семестру
6 / 2	<p>Специфіка публічної комунікації засобами української мови.</p>	практичне заняття		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>Підготуйте, виголосіть на практичному занятті публічний виступ на довільну (суспільно-політичну, соціально-економічну, морально-етичну або ж таку, яка</p>	упродовж семестру

				<p>пов'язана з вашим фахом) тему. Вимоги до виступу (тривалість до 5 хв).</p> <p>Зверніться до аудиторії. Оголосіть тему. Переконайтеся в наявності всіх композиційних частин виступу: – вступ (зацікавте слухачів, обгрунтуйте, що тема важлива, актуальна); – основна частина (аргументовано, логічно розкрийте тему, використайте статистичні дані, цитати, думки фахівців); – висновки (підсумуйте сказане, запросіть слухачів до обговорення). Підготуйте комп'ютерну презентацію. Пам'ятайте про зв'язок зі слухачем, про невербальні засоби спілкування, про етикетні вислови, про дикцію, інтонацію, темп мовлення.</p>	
	МОДУЛЬ II				
7/2	<p>Слово у мові професійного спілкування. Лексичні норми та лексичні помилки у професійному мовленні</p> <p>Слово як мовна одиниця. Словниковий склад української літературної мови. Зайва багатослівність у професійному мовленні – плеоназм, тавтологія. Синонімія, антонімія, фразеологія, паронімія української фахової мови. Явище міжмовної омонімії. Абревіатури у професійному мовленні. Правила скорочування слів. Слова іншомовного походження. Неологізми. Пуризм та калькування як способи поповнення лексичного складу мови. Поняття</p>	лекція	<p><i>Антисуржик.</i> Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської : навч. посіб. Львів, 2017. 304 с.</p> <p><i>Булик-Верхола С. З.</i> Основи термінознавства : навч. посіб. / С. З. Булик-Верхола, Г. В. Наконечна, Ю. В. Теглівець. Львів, 2013. 160 с.</p> <p><i>Ділове спілкування та культура мовлення</i> : навч. посіб. / М. І. Пентиліук, І. І. Маруніч, І. В. Гайдасенко. Київ : Центр</p>		упродовж семестру

<p>“термін”, “номен”, “професіоналізм”. Термінолексика загальнонаукова, міжгалузева та спеціальна. Історія формування та шляхи поповнення української наукової фахової термінології. Поняття про термінологічний стандарт. Українська фахова термінографія.</p>		<p>навчальної літератури, 2010. 224 с.</p> <p><i>Мацько Л., Кравець Л.</i> Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ, 2007. 360 с.</p> <p><i>Микитюк О.</i> Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 7-е вид., зі змін. та допов. Львів, 2023. 440 с.</p> <p><i>Підгурська В., Голубовська І.</i> Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Житомир, 2022. 192 с.</p> <p><i>Пономарів О.</i> Культура слова: Мовностилістичні поради. Київ, 2011. 272 с.</p> <p><i>Українська мова за професійним спрямуванням.</i> Практикум. Навчальний посібник. 2-е вид., стер. / за ред. Т. В. Симоненко. Київ : ВЦ “Академія”, 2012. 272 с. (Серія “Альма-матер”).</p> <p><i>Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія / М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Страшкевич.</i> Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. XVI, 248 с. Репринт з видання 1930 р. (Серія “Словникова спадщина України”).</p> <p><i>Товстенко В.</i> Історія та шляхи формування української</p>		
---	--	--	--	--

			<p>економічної терміносистеми. <i>Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 8. Філологічні науки (мовознавство та літературознавство).</i> Вип. 12. 2019. С. 7–16.</p> <p><i>Фаріон І. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник].</i> Івано-Франківськ, 2017. 256 с.</p> <p><i>Фразеологія ділової мови / уложили: В Підмогильний, Є. Плужник.</i> Київ : Час, 1926. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pidmohylnyi/Frazeolohiia_dilovoi_movy_djvu</p>		
8 / 2	Лексичні норми у професійному мовленні.	практичне заняття		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>1. Ознайомтесь зі статтею (на ваш вибір) із блогу мовознавця Олександра Пономарева (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/blogs/2014/12/141208_ponomariv_blog38_ko) і випишіть кілька прикладів правильного слововживання.</p> <p>2. Опрацюйте правила графічного скорочення слів. Випишіть 10 прикладів скорочень, які є новими для вас. (Український правопис. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019)</p> <p>3. Знайдіть словники, які стосуються вашого майбутнього фаху. Виберіть один і проаналізуйте його, а також</p>	упродовж семестру

				<p>одну словникову статтю (тип словника, кількість одиниць; як наведено тлумачення слова, інші характеристики).</p> <p>4. Робота із редагуванням слів і словосполучень з метою виявити лексичні помилки та вміти знаходити правильні варіанти для них.</p>	
	МОДУЛЬ III				
9 / 2	<p>Граматичні мовні норми. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням: види та способи реалізації. Нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних та службових частин мови.</p>	лекція	<p><i>Культура фахового мовлення</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Бабич. Чернівці, 2014. 556 с.</p> <p><i>Микитюк О.</i> Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 7-е вид., зі змін. та допов. Львів, 2023. 440 с.</p> <p><i>Український правопис.</i> Київ : Наук. думка, 2019. 390, [1] с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.pravopys-2019.pdf</p> <p><i>Фаріон І.</i> Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ, 2017. 256 с.</p> <p><i>Ющук І. П.</i> Практичний довідник з українського правопису. Київ, 2020. 128 с.</p>		
10 / 2	Граматична правильність у професійному мовленні (іменні частини мови).	практичне заняття		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>Робота із виявленням граматичних помилок (у вживанні іменних частин мови) у текстах фахового спрямування.</p>	упродовж семестру

11 / 2	<p align="center">Граматична правильність у професійному мовленні (дієслово, службові частини мови).</p>	практичне заняття		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>Робота із виявленням граматичних помилок (у вживанні дієслова та службових частин мови) у текстах фахового спрямування.</p>	упродовж семестру
12 / 2	<p>Синтаксичні особливості мови професійного спрямування. Специфіка писемної комунікації.</p> <p>Особливості синтаксису професійного мовлення. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. Складні випадки керування. Функції простого і складного речення в системі професійного мовлення. Правильність вживання компонентів ускладненого простого речення (однорідні члени, вставні звороти та ін.). Синонімія синтаксичних конструкцій.</p>	лекція	<p><i>Культура фахового мовлення</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Бабич. Чернівці, 2014. 556 с.</p> <p><i>Микитюк О.</i> Сучасна українська мова: самотність, система, норма : навч. посіб. 7-е вид., зі змін. та допов. Львів, 2023. 440 с.</p> <p><u>Український правопис</u>. Київ: Наук. думка, 2019. 390, [1] с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.pravopys-2019.pdf</p> <p><i>Фаріон І.</i> Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ, 2017. 256 с.</p> <p><i>Ющук І. П.</i> Практичний довідник з українського правопису. Київ, 2020. 128 с.</p>		упродовж семестру
13 / 2	<p>Синтаксичні особливості української мови за професійним спрямуванням.</p>	практичне заняття		<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка).</p> <p>Робота із редагуванням текстів і виявленням синтаксичних помилок. Створення речень і текстів відповідно до сучасних синтаксичних норм української мови.</p>	упродовж семестру

	МОДУЛЬ IV				
14 / 2	<p>Текст офіційно-ділового стилю Документ як основний вид офіційно-ділового мовлення, його функції. Класифікація, структура документів. Документознавство, діловодство. Електронний документообіг. Загальні вимоги до оформлення документів, особливості мови ділових паперів. Характеристика найуживаніших документів: заява, автобіографія, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, протокол, розписка, доручення.</p>	лекція	<p><i>Антисуржик.</i> Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербенської : навч. посіб. Львів, 2017. 304 с.</p> <p><i>Боярчук О. С.</i> Лексика і фразеологія української ділової мови у словниках XX – початку XXI століть : монографія. Київ : Наукова думка, 2023. 288 с.</p> <p><i>Ділове спілкування та культура мовлення</i> : навч. посіб. / М. І. Пентиліук, І. І. Маруніч, І. В. Гайдасенко. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 224 с.</p> <p><i>Довжук І. В.</i> Історія документознавства : навч.-метод. посіб. Переяслав : Домбровська Я. М., 2020. 149 с.</p> <p><i>Доценко О. Л.</i> Історія мови українського справочинства : навч. посіб. Вид. 2-е, допов. / за ред. С. М. Гусарова. Київ : Альфа Реклама, 2010. 300 с.</p> <p><i>Куньч З., Куньч М.</i> Особливості дипломатичного мовлення як різновиду офіційно-ділового стилю. <i>Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку.</i> 2014. Вип. 16. С. 121–127.</p> <p><i>Мацько Л., Кравець Л.</i> Культура</p>		упродовж семестру

		<p>української фахової мови : навч. посіб. Київ, 2007. 360 с.</p> <p><i>Національний стандарт України.</i> Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. ДСТУ 4163:2020. Чинний від 01 вересня 2021 р. URL: http://www.kdu.edu.ua/Documents/DSTU41632020v1.pdf</p> <p><i>Пасічна О. В.</i> Лінгвостилістичні особливості офіційно-ділових текстів. <i>Філологічні студії</i>. Вип. 17. 2018. С. 181–191.</p> <p><i>Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія</i> / М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Страшкевич. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. XVI, 248 с. Репринт з видання 1930 р. (Серія “Словникова спадщина України”).</p> <p><i>Фразеологія ділової мови</i> / уложили: В Підмогильний, Є. Плужник. Київ : Час, 1926. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pidmohylnyi/Frazeolohiia_dilovoi_movy.djvu</p>		
--	--	--	--	--

15 / 2	Створення документів: заява складна, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, пояснювальна записка.	практичне заняття		З'ясуйте значення понять: діловодство, документ, реквізит, бланк, формуляр, береги документа, А4, оригінал, дублікат, копія, витяг, гриф, справа, стандарт, стенограма, канцеляризми. Створення зразків документів. Редагування зразків документів.	упродовж семестру
16 / 2	<p>Текст як об'єкт професійного мовлення і форма організації професійної діяльності. Особливості текстів наукового стилю.</p> <p>Текст як одиниця стилістичного рівня мови. Науковий стиль. Модель і структура наукового тексту. Особливості мови текстів наукового стилю. Псевдонауковий стиль (науковий жаргон). Різновиди наукових робіт (реферат, наукова стаття, анотація, курсова, дипломна, магістерська робота, рецензія, відгук тощо). Плагіат. Правила бібліографування.</p>	лекція	<p><i>Булик-Верхола С. З.</i> Основи термінознавства : навч. посіб. / С. З. Булик-Верхола, Г. В. Наконечна, Ю. В. Теглівець. Львів, 2013. 160 с.</p> <p><i>Левченко О.</i> Науковий стиль: культура мовлення : навч. посіб. Львів. 2012. 204 с.</p> <p><i>Онуфрієнко Г.</i> Науковий стиль української мови : навч. посіб. Київ. 2006. 312 с.</p> <p><i>Селігей П.</i> Світло і тіні наукового стилю : монографія. Київ : Видавничий дім "Києво-Могиллянська академія", 2016. 627 с.</p> <p><i>Семенов О. М.</i> Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ. 2010. 216 с.</p>		упродовж семестру

		<p><i>Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.</i></p> <p><i>ДСТУ 8301:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання. Київ, 2016.</i> URL: http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf</p>		
--	--	---	--	--